

ДАВІША РОМЖИНСКЪ

AVEILLE MOLDAVE

ГАЗЕТЪ ПОЛІТІКЪ, ШІ ЛІТЕРАЛЪ | GAZETTE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЪ.

ТЪРЦІА.

Де ла Константінополі дщїищѣхъ дін 16 Ноемвріе, кѣмъхъ днтрѣ Дналта Поартъ ші Гвернѣл Франціи, саѣ днкеет де кѣранд ѡн трактат де негоу, амбасадорѣ Француз каронѣ де Русен саѣ дмпѣтернїчїт а днкїе кѣ міністерїа Тѣрчїкѣхъ трактатѣ дѣпъ пїл-да ачелѣї Енглеѣ; дн 13 Ноемвріе амбасадорѣл крѣск аѣ мерѣ ла Дналта Поартъ спре а їскзлї ачел трактат де негоу дмпре-ѣнѣ кѣ міністрѣл тревїлор стрїеи Нѣрї-Е-фендї, кѣ Мѣстафа Кїанї веї шї кѣ принцѣл де Самос.

О мѣѣрѣ че ба авѣ марї фолосѣрї пентрѣ пѣвїрѣкѣ баселор дн марѣ Нѣтрѣ, есте днзл-царѣкѣ фзнарїлор ла днтрарѣкѣ Восфорѣлї атѣт пе партѣ Еѣропей кѣт шї пе авѣ Асїатїкѣ.

Зїдїрѣкѣ ачелор тѣрмѣрї саѣ днкеет акѣм, шї рѣмѣне нѣмѣл а сѣ днделетнїчї кѣ хотѣрїрѣкѣ дѣждїї кѣвенїте дін партѣ баселор де негоу пентрѣ келѣвелїе че днтїмпїнѣ ачеле фз-наре. — Пропѣнерѣкѣ фѣкѣтѣ де комїсіа лѣкрѣ-рїлор де пѣвелїк фолос, ка Еѣропейї лѣкѣїторї дн Тѣрчїа сѣ дїѣѣ дрїтѣл а кѣмпѣра мошїї дн Імперїа Отоманѣ, нѣ саѣ прїїмїт дѣкѣтрѣ дналѣлѣ сфат де Стат.

Де ла Константінополї саѣ порнїт дн 14 Ноемвріе Д. Лїтон Бѣлвер, секретар де амбасадѣ Брїтанїчѣкѣхъ шї кѣносѣт ка авѣтор

деосѣїт. — Старѣ сѣнѣтѣцїї ѣрмѣхъ а фї дмпѣкѣтѣорѣ дн капїталїе.

РОСІА.

Догодна Д. С. Д. Марѣ Дѣкеса Марїа, кѣ Д. С. Дѣка де Длїхтенберг, саѣ серѣат ла Сан-Петерсѣѣрѣг Дѣмїнїкѣ дн 4 Декемвріе, дѣпѣ церемонїїле прѣскрїсе прїн програмѣ дн-дїнѣсѣ шї дѣѣвїїнѣцѣтѣ де М. С. Дмпѣратѣл. Де сарѣ капїталїа аѣ фост стрѣлѣчїт лѣвмїнатѣ.

Де ла Одеса скрїѣ кѣ лѣкрѣрїле комерцїѣлїѣ ѣрмѣхъ аколо кѣ вїошїе шї мѣлѣїмѣкѣ продѣкѣтѣ-рїлор че сѣ чер цѣнтѣше дндебѣше лѣваремїнѣте. Сѣ зїче кѣ с'ѣѣ вѣнѣдѣт грѣѣ пентрѣ Англіа кѣте 43 шелїнѣї кварталѣл аѣѣс пе бас, шї пе лок сѣ пѣлѣтѣше 25 рѣѣле четѣртѣл. Дѣпосїтѣл ачѣс-тѣї продѣкѣт есте фѣарѣте марѣ ла Одеса, шї мѣлѣте касѣ де негоу аѣ о мѣлѣїме пїн мага-сале прѣкѣѣм нїч одѣтѣ днѣкѣ нѣ сѣ днтѣм-плѣсе.

АЪСТРІА.

О нѣѣ дѣскоперїе фѣарѣте їнтерѣсанѣтѣ саѣ фѣкѣт дн Ынгарїа. Апропѣ де Пїле-чака саѣ афлат сѣѣ ѣн мѣнѣл, дн марѣ адѣнїїме, о оллѣ де лѣѣт дн мїжлокѣл ѣнор оѣсе де Мамѣт шї алѣтор фїаре антїдїлѣѣїене, (че аѣ трѣїт днїнѣтѣкѣ потѣпѣлѣї) а кѣрѣра семїнѣїе аѣ перїт дѣпе пѣ-мѣнѣт, днѣкѣт ачѣста дрфї о дѣвадѣз: кѣмѣкѣ Ын-гарїа аѣ фост лѣкѣїтѣ днѣкѣ днїнѣтѣкѣ потѣпѣлѣї

Ф Р А Н Ц И А

Прекъм диврединцѣз тоате газетеле де ла Парис, ачѣ днтѣ сесіе а камеріор че ва сз ырмеже ва фі ына дін челе маі днхманате ші интересанте каре с'аѣ възѣт дін времѣ революціі де Івліе.

О скрісаре де ла Алцір дін 1 Декемврие, кѣпрінде ырмтоаре: "Дін поронка маршаллѣві Валеа о колонз де 1200 оамені аѣ тревѣт престе Шіфа, че есте рѣл а лкѣтѣі тор марціне і днтре Французіі ші статѣ рѣле лѣі Абд-ел-Кадер, дн партѣ анѣсанз де Алцір, ші с'аѣ ашежат не пнхмантѣл Хадшѣтелор апроане де Кѣв-хар-ел Рѣміа (мормантѣл крецінеск антк монѣмент), не марцінѣ анѣсанз а плаіѣлѣі Метідша. Ачѣстз поронкз с'аѣ дат маршаллѣві Валеа прін васѣл де вапор Фѣлатон, дн ырма ынеі депеше телеграфіче че с'аѣ прііміт ла Тѣлон. Адевр есте кз прін ачѣстз ырмае дін партѣ Франціі, е чѣ днтѣі днсіфінцѣзз трактатѣл де ла Тафна, дар днхш Абд-ел-Кадер о невоеще ла ачѣстз, кѣчї не воінд сз педепсѣккз сѣѣ сз лмпіедіче Емірѣл нѣвѣлрїле дноїте а Хадшѣтелор, кѣ тоате рекламацііле че с'аѣ фѣкѣт, апої Франціа тревѣі сз ее мѣсѣрі ферітоаре. Гѣвернѣл сз пѣре кз мѣлт сз днтересаѣз де ачѣстз ырмае, фїінд кз аѣ трїмес гѣвернаторѣлѣі ын вас де вапор дна дннс.

Скрїсорї де ла Маскара че аѣ сосїт пе ла Оран, аратз кз Абд-ел-Кадер ва маі прелѣнці тімпѣл віхїтіі сале дн а са капїталіе, кѣчї нѣ поате пѣрзсі днаїнте де Аїн-Маадї а са арміе че нѣ есте дн старе а сз мїшка фѣрз ел. Новїталїле че сз прїімеск деспре Емірѣл і сѣнт маї прїітоаре, ел плаѣтеше регѣлат трѣпеле сале ші провіантѣл че і сз адыче. Де ла Маскара, Тлемсен ші Текедемт і сз трїмет днтѣрїрі де трѣпе.

Монїторѣл Француз адевереще нѣмірѣ маршаллѣві Жерар ка комендант а гвардії націонале де ла Парис. Сз зїче кз Краѣл аѣ лѣлат

ачѣстз хотзрїре дндатз дѣпѣ пїердерѣ контелѣ де Ловѣл, ші кз маршаллѣл Жерар кѣ вѣкѣрїе аѣ прїіміт ачѣстз сѣлѣжѣ че і дз ноѣ прїлеж а дндаторї пе патрїл ші пе Краѣл. Сз декларѣзз де неадеврѣтѣл дѣзїрѣ кѣмкз генераллѣл Жакемїно ар фі. дат а са дімісіоне.

МАРЕ БРИТАНИА.

О парте а сѣітіі Лордѣлѣл Дѣрѣхам аѣ ші сосїт ла Клевеланд Рок; дн ачѣл сарз лѣе днхш Лорд Дѣрѣхам сз сосѣккз.

Пентрѣ а вѣді недрептатѣ ыноргазете Енглезе, че пѣрѣрѣ сз тѣнѣгеск де старѣ че сѣлѣвз дн каре сз афлз марїна Енглезз, Наваланд-мїлітер Газета кѣпрінде ырмтоаре днсемнаре деспре лѣме флоте Французе ші Енглезе: Марїна Французз сз алкѣтѣеще дін 328 вѣнтреле, днтре каре 51 васе де рѣзѣвої ші 60 фрегате; ачелеланте сѣнт васе мїчі ші корѣвіі. Дін ачеле 51 васе де рѣзѣвої нѣмаї 11 сѣнт дн старе де атак, 11 дн старе обннѣтѣ, ші 29 днхз дн дѣраре. Дін 60 фрегате, нѣмаї 16 сѣнт прегатїте пентрѣ днтре вѣнцарѣ актївз, 20 сз афлз дн старе де паче, ші 24 акѣм сз лѣкрѣзз. Дн време кѣнд пѣтерѣ де маре а Англїі есте ырмтоаре: 21 васе де рѣзѣвої ші 26 фрегате дн комїсіоне; 13 васе де рѣзѣвої, ші 6 фрегате гата пентрѣ сѣлѣжѣ актївз; 20 васе де рѣзѣвої ші 37 фрегате дн вѣнз старе; 17 васе де рѣзѣвої ші 16 фрегате лѣвннд тревѣнцѣл де днттокміре; 3 васе де рѣзѣвої ші 10 фрегате акѣм днттокмїндѣсѣ; 11 васе де рѣзѣвої ші 9 фрегате дн дѣраре; 4 васе де рѣзѣвої ші 5 фрегате сз вор лѣкра. Дечї песте тот 89 васе де рѣзѣвої, 109 фрегате. Днтре васеле че акѣм сз алкѣтѣеск, вро кзтева сз пот дндатз акѣм черка пе апз, прекъм "Роїал Фрїдерїк" "Індѣс," ші "Нїлѣ," де кзте 120, 80 ші 92 тѣнѣрї сз вор черка пе маре ла лѣна Апрїл вїітор.

Дін Канада динциуцькз кумкз дитре инсургенциї че с'аь принс ла Оделтовн сз афаз ын офицер Француз нмїт Сан-Мартин кареле с'аь динсрїнат кз кондїціе а і сз да слокоженїе де а принде морт с'кз вїб пе шефла Нелсон, дар сз креде кз а са пропшере нз сз ва прїмі. Ачел офицер спїне кз л'аь фост диншзлат зїкандвї кз ва аве командо песте 30.000 оаменї дн време канд аь афлат авїе 4000 оаменї дн чїї маї Фрїкошї. Сїр І. Колборн шї ла сзкь ета-мажор саз днтврїнат ла Монреал дхпз че с'аь потолїт депїн револта ла амкькз а рїзлвї С. Доренцо. О чкьтз де ревелї че с'аь фост шезат ла мвнцїї Вшсервїл, с'аь днпрзїїет дн 15 Ноемврїе л маре гравз, афланд кз сз апропїе о компанїе де твїне крзещї; фхїнд ії аь пзрзсїт 3 тхнврї шї ла 300 арме. Толате лквїнцїеде дн цзнхтвл револтат Акадїе с'аь арс де кзтрз партїзанїї Гвверїнлвї.

Дн партк нордїкз а Канадеї де с'кз аь нзвклїт де ноь о чкьтз де инсургенцїї де ла Одгенсврг дїн Статврїле-Шїте шї вога сз кзпрїндз тврїа Прескот дар ачкьста нз лї саз немерїт.

Глобвла днкредїнцїкькз кумкз пвтерк мїлїтарз ва спорї фозрте дн Індїа; генерал-гввернаторвл Лорд Авкланд аь нмїт провїзорнїк гввернатор де Бомбаї пе Д. Фарїс, пннз канд ва сосї ноь нмїтвл гввернатор Сїр Карнак, врмашвл рзпосатвлвї Грант.

Сз зїе кз Лорд Брїгхам арс скопос сз лве дн старе де днвїновцїїре пе Лорд Дїврхам пентрв кз сз ар фї пзрзсїт поствл сзкь днтрвн мїнїнт втїт де днсемнзтор.

Амбасадорвл Росїенеск ла Лондра жонтеле Поцо де Борго, карїле де кврїнд аь кзхзт, есте днкз невоїт а рзманк днкасз, днсз сз афаз спре днсхнзтошере. Амбасадорвл Греческ прїнцвл Овцо аь авт лвнгз днтгланїїе кз жонтеле Поцо де Борго дн 3 Децемврїе.

Адреса лквїторїлор де Лондра кзтрз Мїнї-

стерїе пентрв де а о дндвплїка ла о пвтернїкз мїжлонїре дн Іспонїа спре кврмарк варварїлор мзчелзрїї каре дїзвзрїнкькз пе ненорочїцїї лквїторї, полате сз адккз о маре днрїврїре дн сорта ачестеї цзрї, адккзндвсз амїнте, кз дхпз оморврїле врмате ла Хїо шї Мїсолонгї мїжлонїнд ын асемене адрес, пвтерїле марї аь пзшїт кзтрз о днарматз пзчелвїре а рзхзвоївлвї днтре Д. Портз шї Гречїа.

Днролацїа марїнарїлор пентрв флотз врмкькз прїн толате лїманврїле кз ачкь маї маре гравз.

Шївт есте кз лецїле Англїї дмпвтернїческ пе вкзрат де аш пвтк вїнде пе а са фемее. Де кврїнд ын ом аь взндвт ла Ковстон пе соцїа са кз прец де 6 талерї. Ненорочїта аь рзмас дн пкьцз кзтева чкьсврї, кз о Фрїнгїе ла гзгз легатз пннз саз гзсїт ын кумпзрзтор.

—☉—
І Т А Л І А .

Кардїналвл Одескалї, ынл дїн чїї днтзї дрегзторї а Пнїї, аь дат деодатз демїсіоне дїн поствл сзкь, лзсхнз рннгл шї авертк, саз фкькьт кллвгзр де рзнд шї аь днтрат дн мзнзтїрк Взвїцїлор ка ын фрате. Нїме нз полате днцзлече ачкьстз трацере, маї алес кз ачест Кардїнал аь фост подова тагмеї сале.

—☉—
І С П А Н І А .

Генералвл Ван-Хален карїле аь сосїт ла Сарагоса дн 23 Ноемврїе аь цзнхт ын маре сфат кз дрегзторїїле пентрв днармарк генералнїкз а Арагонїї, фїїнд кз Гввернл нз дз ацвтор ачїї провїнцїї, дн 29 ел аь словозїт о прокламацїе прїн каре оржндвеще дн-армарк дн дсєвщїе а твтврор лкквїторїлор. Фїїнд кз Каврерас аь дмпвшкат 44 Хрїстїїенї дїн гарнїзонвл де ла Карїнена че аь кзпрїнс, апої Ван-Хален аь хотзрїт ла моарте пе ын асемїне нмзр де Карлїстї.

Скрїсорїле де ла Сївїла дїн 21 Ноемврїе арагз кз пннз атвнче Івнта нз лвсзз днкз нїч о мзсврз енергїкз; кзтрз генералвл Клє-

онар сав фост трімес о депутаціе кѣ Ан-демнарѣ сз се вѣнѣскз ел мішкзрілор де ла Сівіліа, дар ачест вреднік генерал аѣ рзепѣнс кѣмкз нѣ кѣношѣ алтз пѣтере декзт а Крзесіі. Дін протівз ел аѣ словохїт о про-кламаціе Ан каре пѣмеціе крїміналз мішкарѣ революціонарз де ла Сівіліа шї мѣстрѣзз ас-прз пѣртарѣ генералілор Кордова шї Нарваец, декларвїнд кз мілітарїі че лі сз бор Ам-превнз, ар тревкї сз се педепѣскз кѣ тоатз Арептатѣ лецілор.

Маї проаспете новїтале де ла Сівіліа Ан-ціїнцѣзз кз генералїі Кордова шї Нарваец аѣ фост невоїці а фѣці дін ачѣ політіе, фі-їнд пзрзсіці де Антрегѣл гарнїзон че сав сѣпѣс вреднїкѣлї генерал Клеонар.

Депе марїне скрїѣ кз Мѣнагорї тотѣш аѣ тревкѣт ла 1 Декемврїе престе Відасоа А Испанїа шїкз сав Андрептат кѣтрз Сан-Марціал. Ан ѣрма черерїі сале сав трімес ла Беховїа о парте а армелор шї амѣнїцілор че сз афла пїн арсеналѣрї. Тот пе атѣнче солдаціі артїле-рїі Енглезе шї а марїнеї аѣ сосїт ла Фвен-таравїа.

Сз адевереск новїталїле кѣмкз генералѣл Ес-партеро Ампревнз кѣ а са арміе ва плека кѣ-трз Мадрїд, Ан ѣрма Анціїнцзрїі Антѣм-паврілор де ла Сівіліа, шї де лѣкзрїле ге-нералїлор Кордова шї Нарваец.

Мѣнагорї Ампревнз кѣ трѣпеле сале аѣк сз кѣпрїндз Ан 2 Декемврїе постѣрїле че і сав Ансемнат маї цос де ла Ірѣн шї маї Ан ѣрмз порнїндѣсе ла Гетарїа, сѣѣ ла Ан-кѣнцїѣрзрїле де Сан-Себастіан ва рзмзїнѣ сѣѣ команда лѣї Лорд Цон Хаї. Ал сеѣ корпос сав Ампѣцінат Фоарте.

Де ла Сівіліа сз фаче преларг дескрїерѣ деспре комедїа каре аѣ цѣкато аколо гене-ралїі Нарваец шї Кордова карїі сав Амцкзт кѣ Арегзторїїле шї кѣ комендантѣл генерал Санїѣанена, Ансз ѣрмѣнд марї мішкзрї де трѣпе пїн ѣліце, рострїі де лѣвдз шї патрї-

отїче кѣтрз солдаціі шї алте ѣздарнїче а-рѣтзрї. Дѣпз нелініцірї серїоѣзе, пачѣ шї орѣндѣтала сав фост статорнїчїт ла Сівіліа, шї домнїрѣ констїтѣціі шї а Крзесїі Ізабела II, сз кѣношѣ аколо претѣтїндене.

Іѣнта де рѣсплзктїре де ла Сарагоса аѣ поронїт сз сз дес словозене челор кѣ препѣс Анкїшї дін четате, дар дѣпз пазтїрѣ ѣнеї марї соме че сз ва Антревѣїнца пентрѣ келтѣелїле рѣз-воѣлѣлї. Антрѣ ачѣста сав шї прїїмїт пѣн ла 2 Декемврїе 158,000 релле.

А М Е Р І К А.

Дін Статѣрї-ѣнїте Анціїнцѣзз кз адеце-рїле, че аѣ ѣрмат Ан Пенсілванїа, шї алте статѣрї Ан Фаворѣл презїдентѣлї Ван-Бѣ-рен, наѣ лѣвѣт тот ачел дорїт рѣзѣлатат ла Нѣ-Йорк.

Ла Тампїко Ан Мексїко аѣ їзѣвнїт Ан 8 Октомврїе о революціе Ампротїва Гѣвернѣлї кентрал. Тампїко нѣ сз афла Ан блокада ескадрїі Францезе, шї дін протівз нздѣждѣт ацѣстор де ла Франціа. Прїнцѣл Жоанвїа (Фїѣл Краѣлѣлї) сосїсе ла Хавана Ан 20 Окт-асѣпра васѣлї Кресола.

В А Р І Е Т Ъ Ц І.

Анделѣнгатз време нонїціа де ла Стѣт-гард сав Анделетнїчїт кѣѣ кѣѣтарѣ ѣнѣї фѣ-кѣтор де реле, карїле тѣлѣѣра нолтѣ ліне-цѣѣ пѣвлїкз прїн ѣліціле, кѣчї дїнтрѣн асѣнѣ пнндѣ пе дамеле че тречѣ, шї ле стропѣ кѣ ѣнѣдеlemn страїле шї мѣнтзлїле. Ан тоатз дїмїнѣцз сз лѣзѣѣ тѣнѣїрї нѣѣл деспре асемење Антѣмплзрї, шї нѣ сз лѣмѣрѣ ачѣ тѣїнз, Ансфзршїт сав дескоперїт акѣм ачел некѣноскѣт, ел есте ѣн тѣнзр, фїѣл ѣнѣї крїїтор че вїнде ѣн фел де сонон кѣ карїле сз скотпетеле шї карїле сз Ансѣрчїнѣзз а кѣрзці страеле де ор каре пете; їнтересѣл лѣѣ Ан-демнат ла ачѣстз вїрѣантерїе.